

România literară®

43

revistă editată
cu concursul
Fundației ANONIMUL

Apare sub egida Uniunii Scriitorilor din România 30 octombrie 2009 (Anul XLII). 32 pagini. 4 lei

Poeme de **Ion Gheorghe**

p. 8-9

Șerban Foartă

De vorbă cu un Cocoloș

p. 18-19

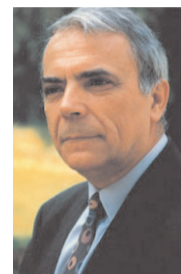

Avanpremieră editorială

Alex Ștefănescu *Jurnal secret. Dezvăluiri complete*

p. 16-17

EDITORIAL de
Nicolae Manolescu

Gutenberg redivivus

DE CĂTĂVA vreme scriitorii, editorii și librarii de pe ambele țărmuri ale Atlanticului sunt preocupați de viitorul cărții: va fi cartea tipărită înlocuită de cartea electronică? Umberto Eco și Jean-Claude Carrière, deopotrivă de binecunoscuți cititorului român, discută pe această temă în 342 de pagini ale cărții lor, liniștitor intitulată, *N'espérez pas vous débarasser des livres de la Grasset*. Cea mai frapantă remarcă îi aparține lui Eco: o dată cu Internetul, revenim în era alfabetului! Pe scurt, după ce am crezut o vreme că trăim în civilizația imaginii, iată-ne întorși în galaxia Gutenberg. „Astăzi toată lumea este obligată din nou să citească”, susține Eco. În legătură cu acest subiect, îngăduiți-mi să reproduc în continuarea editorialului meu fragmente dintr-un comentariu la cartea celor doi publicat în *Le monde des livres* de vineri 23 octombrie, semnat de Robert Solé:

„Cartea electronică bate la ușă. Promotorii ei au botezat-o cu simpatie *cititoarea*, un cuvânt de pe vremea bunicelor noastre menit să ne calmeze temerile. Va detrona ea cartea tipărită? E punctul de plecare al pasionantei conversații dintre cei doi scriitori și bibliofili... De-a lungul istoriei, multe biblioteci au fost transformate în scrum, victime ale unor catastrofe naturale sau ale unor ruguri aprinse de mâna omului. Astăzi cărțile nu mai par amenințate atât de foc, cât de zânele informaticii. Și totuși! Ca să citești, de exemplu, un roman, cartea tipărită rămâne suportul cel mai practic. El va evolua, probabil, în ce privește componentele sale, filele nu vor mai fi de hârtie, dar cartea va rămâne esențial aceeași. Cartea este ca roata, o perfecțiune imposibil de depășit. Cei doi erudiți nu se resemnează cu ideea morții anunțate a cărții tipărite. Nimic nu e mai efemer decât suporturile durabile, observă ei. Instrumentele noastre de stocare se demodează rapid. Deja nu mai avem tehnica adecvată ca să citim dischetele anilor '80. Cartea tipărită face față mai bine revoluțiilor tehnice și ravagiilor timpului. Fără a fi paseiști, putem măsura inconvenientele informaticii. Înainte era de ajuns să înveți să citești, așa cum învățai mersul pe bicicletă: și îți prindea bine în viață. Astăzi trebuie să te adaptezi inovațiilor tehnice. Devenim niște studenți eterni, mereu depășiți, neliniștiți și frustrați. Cultură înseamnă selecție. Niciun creier nu poate înmagazina întreaga cunoaștere a lumii. Descoperirea tiparului a permis stocarea în cărți a unei bune părți din memoria umanității. Internetul, la rândul lui, ne rezumă la detalii și ne înecă în informații pe care le așază în același plan... Vom fi capabili să încredințăm mașinilor sarcina unor cunoștințe perpetuu reînnoite și să ne consacram noi înșine cunoașterii? Mai degrabă decât soarta cărții este în joc viitorul celor care citesc”. ■

p o e z i e

Rușinea morții

Pe dreapta feței mele mi-a crescut o iască,
Parcă aș fi un bătrân și vajnic nuc.
Dracul de Înger să mă umilească
Pe unde voi fi văzut să nu apuc,
Nici vorbă, nici chip de ființare
De mi-aș propovădui Religia Viitoare.

M-a înfierat c-o tumoră benefică,
Distrugere blândă,
Adică un cancer de bine
În care moartea să se ascundă
Cu propria-i biserică,
În sila de mine și de sine,
Tot timpul și peste tot la pândă...

În tot cazul, Nuștiucine
Mi-a tras un pumn în obraz,
Mi-a trântit un stigmat
De care să nu se facă mult caz
Întrucât aș fi sluiț și opresat
Scutindu-mă de orice altă suferință
Cât poartă și petrece zeul meu ca proprie ființă.

M-am dus la cel Spital Elias
Unde altădată intrau fără ieșire
Activiștii Partidului ciungi de pas,
Adică pierzându-și cadența, până la Marea Opreire.
M-au trecut printr-o machină
Cu lumini, cu muzici de laser,
M-au acoperit c-o lungă strachină
De argint căutându-mă de toate bucele lui Lazăr.
În creștet mi-au trântit un clop,
Mi-au tras pe față mare mască,
În toate celulele mi s-a uitat câte-un ciclop
Să mă cunoască, recunoască
Fărâma cu fărâma, strop cu strop,
Cu scop și mai mult fără scop.

După ce-au înțeles că sunt bărbat, băiat
Necum fată-nefată, cu sexul mizer,
S-au hotărât: să fiu tăiat
Cu bisturiile și foarfecele de frizer,
Să mă curețe, fie de tot
Fie numai de-acea netrebnică adaugare
Care mă demască de ilot
Trimis cu misiune în Dacia de peste hotare
Să mă dau sclav la Pitagora,
Acoperind palavra și parabola
Cu Salmoxis cel robit de Grec,
Deși mă născusem înaintea Marelui Înec...

M-a luat o femeie cu cracii ca de lapte
Clipocind printre poalele halatului de pânză scoartă
Scrobit să nu se boțească la noapte
Cât o să mă ia la giugiuleală și hartă...
Tot căutând Aia prin dulapul
De unelte medicale
A-nceput să mă doară capul
Dintr-acea ridicare de poale.

Toate bune și fără fasoane,
Numai că pereții și ușile
Erau pavazați, ca paraclisurile, cu icoane:
Femeia Ceea cu Puradelul la sân și de-a bușile,
Prin toate luminoasele saloane,
Înfipite-n creierul meu ca ploșnițele și căpușile;
În gări, în școli, la poliții, la ministere
Portretele Aleia între Lumini și Sferă,
Să cred că Marea Mamă Cibela
Mă saltă la piept alăptându-mă drept Pruncul Acela.

Doamnă, am zis eu,
Nu-mi calcați de-acum pe zeu –
În Lăcașul Cel Din Carele Sunt
Cântă însuși Orpheu
Cu toate cele șapte vieți preschimbate-n cuvânt,
Adică în ceea ce „mai de la-nceput a fost”,
Nu mă creștinați pe mine fără rost!

Astfel am fugit din patul de spital
Insultat de crezul lor desuet –

Ion Gheorghe

În obraz îmi crește un ciudat animal
Care mă înghite încet, încet,
Din mine insumi trăgându-mă afară,
Așa, într-o doară,
Fără durere, fără bucurie și bine,
Să află că moartea care, de regulă-i, o mare rușine
S-a prefăcut în nerușinare.

Dar în obrazul meu crește sânul mare
Al Iubitei Mame Cibela
Către care m-am născut, trăiesc și mă-ndrept
De pe când nu-i fusesem samavolnic și nedrept
Smuls de la divinu-i piept
Să mă înlocuiască Petru și Pavel cu Puradelul Acela.
13.X.2009

Ca o farsă, istoria

Așa a fost și-atunci:
În Agora, Păstorii daci
Mergeau cu mieii din cetățile de stânci
Purtați la piept de mândrii baci,
Bărbații Cavaleri Kabiri,
Care susțineau acolo convorbiri,
Prelegeri în parabole, pilde și fabule
Ciugulindu-și codrul de pâine cu fagure;
Grecii cumpărau în draci
Carnea fragedă, nevinovată,
Cu mireasmă de iarbă, de izvor,
Până-ntr-o zi, Odată ca Niciodată,
Când Păstorii Armâni nu mai avură spor.

Un străin, cu numele Simon Petru, le vorbise lor
Despre Zeul Necunoscut și Mântuitor
Asemuindu-l, dându-i numele Mielul:
[Oina al nostru Fiul de Mioară,
Imaculat ca neaua, ca ghiocelul
Ridicându-se între iarnă și primăvară.]
Astfel căzu comerțul cu turme,
Izvorul belșugului ce nu părea să se mai curme,
A secat și-au săracit Armânii
Zăcând cu buzele arse, pe gunoiul stâniei.

Până când, un grec din Gnosa lui Pitagora
Și-un Vlah din Erezia lui Plato,

Cercetând Învățătura nouă prin Agora
Au luat-o-n brațe, au sărutat-o și-au preschimbato-o.
La Agapele Mielului pe Cruce
Se tăiau berbecuți înfipti în frigări,
La Cinele Adunațiilor Hekatei de pe răscruce
Veneau, se ghiftuiau toți flămânzii
Aflând limanul Supremei Purificări
Până la Săptămâna Nouă Cu-A Brânzii,
În tot felul de Biserici și Adunări
Ale Agnețului Fiul Blândeii Miori.
Iarăși De-Odată Ca Niciodată
Înflori comerțul cu miei, berbecuți, batali,
Cât livezile de măslini, migdali, portocali,
N-duceau nici jumătate din binecuvântată
Bлага de la o singură turmă,
Păstorul cu Mielul pe umere
Nu mai avea timp nici că știa să mai numere:
Drahmele, Dinarii, Cosonii, Sextertii
De la Moscopole până-n Valea Heertii.

Grecii se creștinară fără să dea seamă
În ciuda marilor ziditori de doctrine
Care pălăvrăgiseră-n Agora odată cu laptele de mamă,
Fiind absorbiți de volbura gnoselor protocreștine □

Schimbarea credinței nu se mai consideră mare rușine,
Simbolul Istoriei a rămas Roata Întoarsă,
Peste noapte tragedia devine farsă.
De două mii de ani dospește-acest gunoi
La temelile Creștinătății
În care ne-am născut și-o să pierim cu toții:
Și neamurile vechi și semințiile mai noi.

Ridică-te, Mândra mea Păgânătate,
Să-mi fac loc și eu într-o cetate
În Munții Traciei la bravele Cete
Unde stăpânea Tata Mare-al meu, Regele Dromichete!
11.X.2009

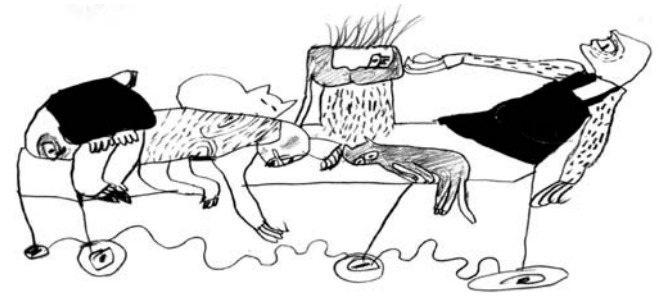
Către sinele meu

Prin toate primejdiile m-ai trimis și purtat:
De la Roșu Împărat la Verde Împărat,
La răscruci iscodit de Sfinxul cel firoskos,
Din toate Șaradele sale m-ai scos
Până la Patria părinților astrali
Purtat în pliscul Ghionoaiei ca nucile de migdali,
În lâna oilor dus ca semințele de scaieți,
Unică semănătură pe ogoarele mai multor vieți,
În gușa mierlei, cu sămburii în strugurii de iederă și
urmuz,

Din alungare-n alungare, din refuz în refuz,
Mestecat și dat mereu afară
Cu țară și fără de țară
Până la Patria lui Odată Ca Niciodată de Prima Oară –
Eu sunt fiul Timpurilor de-acum și cele de odinioară.

Cu frații mei, Mielul, Iedul și Lupul,
Lepădându-ne și schimbându-ne între noi graiul,
trupul
Măsura a Celor Nouă Cavaleri ai Legii: Trei Frați
Pătați și Nepătați,
De Leda alăptați, pe pulpele-i calde în leagăn dați –

a c t u a l i t a t e a

Simpozion Național de Jurnalism

Brândușa Armanca, Anamaria Beligan, Petru Popescu

ATEDRA de Jurnalism a Facultății de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării din cadrul Universității "Babeș-Bolyai" din Cluj-Napoca a organizat, în perioada 23-24 octombrie 2009, cel de-al VIII-lea Simpozion Național de Jurnalism, cu tema "Jurnalismul românesc din exil și diaspora", la care au participat și numeroși scriitori români.

Simpozionul din acest an și-a propus să valorifice și să integreze în spațiul cultural românesc o parte din jurnalismul practicat înainte de 1989, în exil și în diaspora, și după această dată, în diaspora, respectiv în comunitățile românești din străinătate.

La simpozion au participat nume importante ale exilului literar și jurnalistic românesc: **Petru Popescu** și **Nestor Rates** (SUA), **Anamaria Beligan** și **Eugen G. Ionescu** (Australia), **Gheorghe Săsarman** (Germania), **Gabriel Stănescu** (SUA), precum și personalități din România, care au activat la publicații din exil sau au cercetat diferite aspecte ale exilului literar românesc, provenind de la universități din Cluj-Napoca, București, Iași, Timișoara, Constanța, Craiova, Oradea, Arad, Alba Iulia: Georgeta Adam, Mihaela Albu, Dan Anghelescu, Brândușa Armanca, Mariana Cemicova, Aurelia Lăpușan, Constantin Malinaș, Nicolae Melinescu, Marta Petreu, Mircea Popa, Aurel Sasu, Gabriela Rusu-Păsararu, Doina și Ilie Rad, Michael Shafir și Neagu Udroui, tineri cercetători aflați în formare (Cristina Lăzăr, Alina Lungu, Sanda Moraru). Mulți reprezentanți ai exilului literar și-au exprimat regretul de a nu putea participa, din motive obiective (Andrei Brezianu, Andrei Codrescu, Dan Culcer, Dinu Flămând, Gelu Ionescu, Mircea Iorgulescu, Paul Schweiger), dar au fost solidari cu organizatorii și au apreciat acțiunea de la Cluj-Napoca.

Simpozionul a fost deschis prin conferința scriitorului Petru Popescu, *Munca lui Sisif*, după care au urmat, în plen, trei lansări de cărți: **Petru Popescu**, *Supleantul*, Editura Curtea Veche, București, 2009 (prezentată de prof. dr. Dinu Balan, autorul unei teze de doctorat despre Petru Popescu, îndrumată de scriitorul și profesorul universitar Constantin Cubleşan); **Anamaria Beligan**, *Windermere: dragoste la a doua vedere*, Editura Limes, Cluj-Napoca, 2009 (prezentată de Irina Petraș, președinta Filialei Cluj a Uniunii Scriitorilor din România), și **Brândușa Armanca**, *Istoria recentă în mass-media. Frontieristii*, Editura Marineasa, Timișoara, 2009 (prezentată de Marius Oprea, președintele Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului din România).

În cea de-a doua zi a simpozionului s-au lansat 35 de cărți, exclusiv ale participanților la simpozion, recenziile acestora urmând a fi publicate în nr. 2 din 2009 al revistei *Studia Ephemerides*, editată de Catedra de Jurnalism a Universității "Babeș-Bolyai", precum și cele mai recente numere ale unor publicații editate de participanți la simpozion: *Apostrof*, *Apoziția*, *Carmina balcanica*, *Orașul*, *Origini* și *Studia Ephemerides*.

Lucrările prezentate la simpozion vor fi publicate la Editura Tritonic, din București, în cursul acestui an. Tema simpozionului din 2010: **Documentarea în jurnalism.** (Ilie Rad)

Nici fii, nici bărbați.

Unde cai ne-am legat, la Gemânarii Smochini
Unde ne-am priponit mânjii
Cu ochii plini de lumini,
Din Luceafărul de Seară pân-la luceafărul din Zori,
Din tufe de afin și dafin de câte nouă ori,
Pe la Râscrucile Hekatei spulberându-ne noianul de flori.

Din Valea Plângerii până la cele Șapte Vâlcele
Am purtat cușmele de câte trei pielcele:
Una de miel
Să nu mă vadă nimenea în vre-un fel,
A doua, de ied
Să nu cunoască nimeni în cine cred, mă încred,
Și-a treia, căciula de piele de lup
Să nu afle nimeni felul meu de-a fi la minte, la suflet,
la trup.

Trei Într-Unul Bărbat Înălțat Frate peste Frați
Măsura și numele veacului său între Secularii
Magistrați.
La fagurul laudei Tale nici m-am pregustat,
Tot frate și nefrate numele meu ți-au blestemat,
Umbra Ta mi-au călcat, din pâinea cetății Tale mi-au rupt

Și tot timpul Te-au așezat cu mine dedesubt
În hula de Sinele Tău eponim
Cu uitarea numelui Tău viețuim.

Ai pus temeiul Pomului Vieții
Cu mine purtând solia Crengii de Smochin,
Ai spart negurile și-ai topit nămeții
Poporul Tău oprindu-l de la dezmațul cu vin,
Lauda Arborilor Cunoașterii – Dafin și Afîn –
Din comul de berbec revărsând izvorul graiului
cristalin

Al belșugului de lapte, de lumină și grâne
Glorie bazileică dând Bacilor de la stâne.

Laudat Capul Mielului, Capul Iedului laudat
Celui ce numele său timpul nostru l-a dat
Salmoxis al Gnoselor sub crengi de smochin,
Una de stejar și alta de fag
La care de trei ori să mă-nchin,
De trei ori stând cu genunchiul drept sprijinit în
Meleag,

De trei ori bat cu talpa în prag
Către Unul din Trei judecători anonimi.
În Trei Pomi urcând treptele Mării Înălțimi
De trei scări coborând în Fântâna Marilor Profunzimi
La străbunul călătorind către străbuna răpită de zmei
Euridike Fără de Vârsta și fără capăt tineretile ei...

...Merge să cunoască Moștenirea Legii
Caută Lada de Zestre cu Tablițele Vasileei, Doctrina
bacilor și-a toți regii...

Din Dava Ultima Thule, din Pădurea Vacii Sălbatică,
Pe malul apelor învolburate la gheata Mării Baltice,
Până pe stâncile Mării Sărate, insulele omenirii
sarmatice,

Până la Mikene, Troia și Frigia
Prin Exilele Veacurilor ți-ai pus pe toate
Piscurile-Cogaione efigia.
De la Râpii Cei Pioși până la neamul Carpilor
Îți flutură steagul hlamidei pese moși, strămoși.

La mesele Cinelor Tale ne ștergem buzele de sfânta
grăsime a crapilor
Cei pescuiți de Apostolii Tăi nepofticoși
Brațul drept ridicându-se la subsoară dezvelit de
pânza blândeii cămăși.

Când vine Curierul de finele anului
Crește frunza, cade frunza,
De la Vânju Mare la Vincea-Vinja
Până la Sita Arăpușilor, Cernerea Repausării,
Până la Insula Corfu și toate Cicladele
Semănând rodul pământului și gustându-ne roadele,
Pe cărarea oilor, pe drumul sării, pe unde cerul
rătăcește cocorii

Pe sub vârtoarea lucrării...
Fatul Atoate repansele și odihnele trecătoare
În Mantia cu Luna-n spate și-n față mereu Soarele.

Numele Tale pe piscuri, de la Muntele Moma
Le duc Blândeile Columbe semănându-Te din pliscuri –
Sămânța Gineceului ca o puierniță năpădi Troia,
Atena și Roma, cele cărunte.
Cutumele Marilor Încercări: „Adu-mi aia, adu-mi
ailaltă,

De unde, de neunde,
Buzdrganul din balta!“
Datinele Marilor Trimiteri: „Du-te și adă
Din pământ din iarbă verde“ –
Poruncă năroadă –
„Înnoadă, Desnoadă Șarpele ce se mușcă pe sine de
coadă!“

Din toate ieși cu bine și faci dovadă,
La Templul Mamei, la Izvorul de Lapte și la Izvorul
de Miere
Mi-ai așezat pocalul sub sânul unde pruncul se cere.

Mi-ai dat ramura Mărului de Aur,
Paharul cu sângele durerii de taur
Și cununa de laur,
Coronița de frunze de mirt, să mă gătească
Zâna de Marea Zburdă și Râzgâierea cea Muierescă
În care pe om vine femeia să-l meșteșugească...
Mirele Mamei Pământului, mă iartă, iartă,
Dă-mi Floarea Fâinii, Mama Pitei,
Colacul de Sâmbra

La masa celora ce-mi caută ceartă
Și mă caută cu laudă strămbă,
Pune-mă la Galele Fericirii
Cu Miresele Salmoxine Sofine care-și așteaptă Mirii,
Și-om rupe pâinea Bucuriei la Masa cu Soarele
Între toți Domnii cu Numele *Tapae* –
Locurile de unde-am plecat între toate popoarele
Și-am primit nume de munți și ape,
Du-mă pre mine la Mama Pâinilor și-a Colacilor de
Simbrie

Să mă îndrepte Nemesis, cea încinsă cu nouă brăie,
Cum întind Urzitoarele și Țesătoarele lungile trâmbe
Așa să mă lungească, destrâmbe
Ca pâna cărărilor vieții ce omul va să le umble
Nerătăcit, cu neștirbită tinere de minte
A formelor sale în Metamorfosis ce-au ispășit înainte.

Arată-mi câte zile fac De-Aici și Pân-Acolo
Și câte pâini mai am în straiță până la Banchetul lui
Apollo,

Când s-o termina dumaticatul din urmă
S-ajung la Păstorul Fără De Turmă,
Când voi pune pe limba ultima farâmitură cu tipat
Ajunge-voi să mă duc și să mă-ntorc din Egipt
De unde am adus Marele Sipet
Cu toate Răboajele Tărâmurilor Atlantide
Peste care Oceanul tălăuzind se deschide
Până la Templele Timpului zălogit în cele trei
piramide.

Zice-voi: sfârșit-am pâinea, un veac am încheiat
Pe Tărâmurile celui dintâi valeat –
De-un ciorchine de strugure mustind rămas-am beat –
Am ajuns Marele Fecior Fat-Frumos din Focida
Care, ca fluturele, părăsindu-și crisalida,
Care, ca fluturele, ispășindu-și omida:
Eu sunt Furga Murga Samurcaș
Cu Feciorul Țugulea Mătușii din Amorgos alb cât un
caș.

Să facem focul de amurg
La care mulgem sutina de oi,
La care merele să dea în pârg
Sub paza binecuvântării cu Marele Zeu – Teoi Cabiroi –
Luându-și, dându-și mereu alt nume și trup,
Stegar al flămurei cu cap de lup,
Cu Irotisa Seculara Samolxiana cea cu izvoarele
pieptului

Îndestulând firea și nefirea întru învierea Înteptului
Stăpânind astfel timpul ce ne macină încetul cu
încetul –
Cu temei așează meritele și gloria lui Ion Gheorghe,
poetul.

15.X.2009 ■